

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE az 1169/2011/EU rendelet 26. cikkének (3) bekezdésében foglalt rendelkezések alkalmazásáról

Kivonatolt változat

Az [1169/2011/EU rendelet](#) (a továbbiakban: a rendelet) címben említett bekezdése szerint ha az élelmiszer származási országát vagy eredetének helyét feltüntetik, és az nem egyezik meg elsődleges összetevője vagy összetevői származási országával vagy eredetének helyével, akkor az érintett elsődleges összetevő(k) származási országát vagy eredetének helyét szintén meg kell adni, vagy legalább az élelmiszer származási országától vagy eredetének helyétől eltérőként kell feltüntetni. Az [\(EU\) 2018/775 bizottsági végrehajtási rendelet](#) (a továbbiakban: a végrehajtási rendelet) különösen az elsődleges összetevő(k) származásának jelölési módját teszi egyértelművé és harmonizálja.

E [közlemény](#) kizárólagos célja, hogy iránymutatást adjon a rendelet 26. cikkének (3) bekezdésének és a végrehajtási rendeletnek az alkalmazásában.

1. Milyen esetekben kell alkalmazni a rendelet 26. cikkének (3) bekezdése szerinti különleges jelölési kötelezettségeket?

Az 1169/2011/EU rendelet 26. cikkének (3) és (8) bekezdése értelmében:

„(3) Ha az élelmiszer származási országát vagy eredetének helyét feltüntetik, és az nem egyezik meg elsődleges összetevője vagy összetevői származási országával vagy eredetének helyével,

a) akkor az érintett elsődleges összetevő származási országát vagy eredetének helyét szintén meg kell adni; vagy

b) akkor az elsődleges összetevő származási országát vagy eredetének helyét az élelmiszer származási országától vagy eredetének helyétől eltérőként kell feltüntetni.

Ezt a bekezdést a (8) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktusok elfogadására is figyelemmel kell alkalmazni.”

„(8) A Bizottság, hatástanulmányok elvégzését követően, 2013. december 13-ig elfogadja az e cikk (2) bekezdése b) pontjának és (3) bekezdésének alkalmazására vonatkozó végrehajtási szabályokat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 48. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.”

Tehát a (8) bekezdés értelmében a (3) bekezdés első albekezdésében foglalt különleges jelölési kötelezettségek csak a végrehajtási rendelet 1. cikkében meghatározott esetekre vonatkoznak, azonban a (2) bekezdés szerinti esetek kivételt képeznek, így az (1) bekezdésben meghatározott esetekre terjed ki a hatály:

„(1) E rendelet meghatározza az 1169/2011/EU rendelet 26. cikke (3) bekezdése alkalmazásának módozatait arra az esetre, amikor egy élelmiszer származási országát vagy eredetének helyét valamilyen módon, például

olyan nyilatkozatokkal, ábrákkal, szimbólumokkal vagy kifejezésekkel adják meg, amelyek konkrét helyekre vagy földrajzi területekre utalnak, kivéve a szokásos és közönséges nevekben szereplő földrajzi megjelöléseket, amennyiben azok szó szerint jelzik a származást, amelyek azonban általában véve nem minősülnek az élelmiszer származási országa vagy eredete helye megjelölésének.”

A hatékonyabb megértés érdekében a közleményben több gyakorlati példán keresztül adnak választ a **hatályal kapcsolatos kérdésekre**. Ezek mindegyike azt hivatott szemléltetni - figyelembe véve a fogyasztói megítélést és értelmezést -, hogy a címkén megjelenő információk (cégnév és cím, élelmiszer neve, különböző utalások, stb.) maguk után vonhatják-e a rendelet 26. cikke (3) bekezdésének alkalmazását.

2. Mi számít elsődleges összetevőnek?

A közlemény külön foglalkozik az elsődleges összetevő meghatározásának pontosításával is. A rendelet 2. cikke (2) bekezdésének q) pontja szerint

„elsődleges összetevő”: valamely élelmiszer olyan összetevője vagy összetevői, amelyek az adott élelmiszer több mint 50 %-át teszik ki, vagy amelyet a fogyasztó rendszerint az adott élelmiszer nevével azonosít, és amely esetében legtöbbször mennyiségi jelölés szükséges;

Ennek értelmében az elsődleges összetevő(k)re vonatkozó információk megadásakor a vállalkozásoknak különböző tényezőket kell figyelembe venniük. Az élelmiszer mennyiségi összetételén kívül vizsgálniuk kell a terméket a fogyasztó szemszögéből is. Mérlegelni szükséges, hogy a fogyasztó szempontjából lényeges-e egy adott összetevő származásának feltüntetése, vagy annak hiánya (vagyis befolyásolja-e a fogyasztó választását). Ennek következtében előfordulhat, hogy egy terméknek lehet több elsődleges összetevője is, vagy akár egy sem.

Például: egy 25 % gyümölcstartalmú őszibarack nektár esetében a mennyiségi kritérium tekintetében a víz számítana elsődleges összetevőnek, azonban a fogyasztó a gyümölcs miatt vásárolja a terméket, így ez lesz a számára meghatározó összetevő. Ennek értelmében szükséges a gyümölcslé vagy gyümölcs koncentrátum származásának megjelölése, ha az eltér a végső termék származásától.

A közlemény példáin keresztül egyéb esetekre vonatkozó alkalmazást is tárgyalnak.

3. Hogyan jelöljem meg az elsődleges összetevő(k) származási országát vagy eredete helyét?

A végrehajtási rendelet egyértelmű szabályokat határoz meg az elsődleges összetevő(k) származási országának vagy eredete helyének megjelölésére annak érdekében, hogy az így adott tájékoztatás tartalmilag kellően pontos és informatív legyen. A rendelet 26. cikkének (3) bekezdésében foglalt követelmények teljesítése érdekében az élelmiszer-vállalkozóknak a végrehajtási rendelet 2. cikkének a) pontjában felsorolt földrajzi területek egyikét kell választaniuk:

i. „EU”, „nem EU” vagy „EU és nem EU” vagy

ii. olyan régió vagy bármely más földrajzi terület, amely vagy több tagállamban vagy több harmadik országban terül el, amennyiben azt a nemzetközi jog akként határozza meg, vagy ha az egy átlagosan tájékozott fogyasztó számára jól érthető; vagy

iii. egy FAO halászati terület, vagy tengeri vagy édesvízi terület, amelyet a nemzetközi jog akként határozza meg, vagy amely egy átlagosan tájékozott fogyasztó számára jól érthető; vagy

iv. adott tagállam(ok) vagy harmadik ország(ok); vagy

v. olyan régió vagy bármely más földrajzi terület egy tagállamban vagy egy harmadik országokban, amely egy átlagosan tájékozott fogyasztó számára jól érthető; vagy

vi. a származási ország vagy az eredet helye, az elsődleges összetevő(k)re alkalmazandó különleges uniós rendelkezésekkel összhangban;

A földrajzi területek megadásának pontos alkalmazását a közleményben felsorolt példák mutatják.

4. Hol és milyen formában szerepeljen a címkén az elsődleges összetevő(k) származási országára vagy eredete helyére vonatkozó információ?

Annak érdekében, hogy az elsődleges összetevő(k) származási országára vagy eredete helyére vonatkozó tájékoztatás a fogyasztó felé megfelelően legyen biztosítva, a végrehajtási rendelet 3. cikke határozza meg a tájékoztatás elhelyezésének és megjelenésének módját:

„(1) A 2. cikkben előírt információkat az 1169/2011/EU rendelet 13. cikkének (2) bekezdésében előírt legkisebb betűméretnél nem kisebb betűméretben kell megadni.

(2) Az (1) bekezdés sérelme nélkül, amennyiben az élelmiszer származási országát vagy eredetének helyét szavakkal adják meg, a 2. cikk alapján megadott információkat ugyanabban a látómezőben kell feltüntetni, mint az élelmiszer származási országának vagy eredete helyének megjelölését, és a betűméret x-magasságának az élelmiszer származási országának vagy eredete helyének megjelölésére alkalmazott betűméret x-magasságának legalább 75 %-át kell kitennie.

(3) Az (1) bekezdés sérelme nélkül, amennyiben az élelmiszer származási országát vagy eredete helyét nem írásos formában adják meg, a 2. cikk alapján megadott információkat ugyanabban a látómezőben kell feltüntetni, mint az élelmiszer származási országának vagy eredete helyének megjelölését.”

A példákban részletezik az egy látómezőre vonatkozó követelmény alkalmazását. Így kiderül az is, hogy a végrehajtási rendelet nem biztosít olyan rugalmasságot, amely lehetővé tenné az elsődleges

összetevő származásának egyszeri feltüntetését, ha a végső élelmiszer származására utaló megjelölés többször szerepel a címkén.

Továbbá azt is leírják, hogy a végrehajtási rendelet 3. cikkének követelményeit ki kell egészíteni a rendelet 13. cikkének horizontális rendelkezéseivel, amelyek együttesen alkalmazandóak. Így például a kis méretű csomagok esetében az elsődleges összetevő(k) származási országára vagy eredete helyére vonatkozó információk betűméret x-magassága legalább 0,9 mm.